

СЮЖЕТНІ ІГРИ Й РОЗВАЖАТИ МОЖУТЬ, Й ПРО ЩОСЬ НОВЕ ДІЗНАТИСЬ ДОПОМОЖУТЬ

Організація ігрової діяльності молодших школярів

Світлана БОДРОВА, вчитель-методист, учителька початкових класів, НВК “ЗОШ I–III ст. № 7-колегіум”, м. Умань, Черкаська обл.

Найприродніша і найпривабливіша для молодших школярів діяльність — ігрова. У грі за власними правилами й обраним сюжетом діти почуваються по-справжньому вільними, правдивими авторами свого життя і водночас мають змогу засвоїти багато важливих соціальних навичок, розширити світогляд.

Послугуючись пропонованими іграми, ви маєте змогу ознайомити вихованців зі світом сучасних професій, розвивати їхні комунікативні та кооперативні вміння.

В іграх діти виявляють своє ставлення до життя і персонажів художньої літератури. Домовляючись про сюжет, ролі, правила, вибираючи матеріали й предмети, вправляються у спілкуванні, а також набувають умінь уникати непорозумінь.

Виконання правил гри сприяє розвитку вольової сфери дитини, вихованню дисциплінованості, відповідальності. Особливе значення мають пережиті у грі позитивні емоції та естетичне задоволення від процесу творчості.

Граючи, малюки запам'ятовують лічилки, діалоги, пісні, поповнюють словниковий запас. Окрім того, ігри сприяють розвитку фантазії, формуванню виразності мовлення, краси і грації, вміння перевтілюватися.

Спостереження за учасниками гри дає змогу краще пізнавати їх, аби ефективніше організувати виховний процес.

Найулюбленіші й найпотрібніші ті ігри, де діти самі планують свої дії і вибирають засоби їх здійснення. Готових правил тут нема — вони впливають зі змісту, з тих взаємин, що встановлюються між учасниками залежно від обраних ролей. Попередньо діти домовляються про сюжет і розподіляють ролі з урахуванням індивідуальних особливостей гравців.

Творчі ігри можна використовувати у школі при інсценуванні текстів казок і оповідань на уроках читання та під час проведення позакласних заходів. Найбільшого розмаху вони набувають улітку — на майданчику, на дачі, у таборі, де є місце і час,

щоб удосталь награтися, використовуючи різноманітні природні дарунки: дерева, галявинки, ставки, струмки, а також гілки, шишки, пісок, глину тощо. Сюжетами ігор можуть стати розповіді про мисливців, рибалок, персонажів творів чи мультфільмів. У лісі добре інсценувати казки, дія яких відбувається саме там, наприклад “Червона шапочка” (Шарль Перро), “Вовк і семеро козенят” (укр. нар.), “Дівчинка і гриби” (Л. Толстой).

По струмочку можна спускати флотилії виготовлених з паперу чи кори човників; пеньки на галявинці використовувати як майданчики, з яких відправляють рейси в інші міста, на Північний полюс чи в космічний простір. Яри — це шахти, куди спускаються шахтарі для видобутку вугілля.

Наведемо приклади організації таких ігор з учнями початкових класів.

“Школа”

Молодші школярі дуже люблять грати у школу. В адаптаційний період ця гра дає змогу привчати першачків до режиму роботи школи та колективної взаємодії. А найбажаніша роль у ній — учителя.

Гру можна організувати так, аби діти і читали, і розповідали, і розв'язували задачі. Вона не вимагає особливих зусиль чи спеціальної підготовки. Учні із задоволенням користуються саморобними зошитками. Єдиний предмет, про який необхідно подбати завчасно, це дзвоник.

Перед початком гри діти розподіляють ролі: класного керівника, учителів фізкультури, музики, інформатики, директора школи. Роль учнів у дівчаток можуть виконувати ляльки. Учасники домовляються про те, що всі ролі будуть розігрувати по черзі, обирають види уроків і встановлюють порядок їх проведення.

“Учитель” веде уроки, виставляє оцінки, стежить за поведінкою “учнів” і робить записи в зошитах; діти співпрацюють з учителем. Після проведення всіх уроків міняються ролями. Гра триває майже годину. Під час гри учні часто копіюють висловлювання й поведінку свого педагога, і він має змогу подивитися на себе збоку.

Якщо в розігруванні ролей діти припускаються помилок, наприклад “учитель” кричить на “учнів”, карає їх, “учні” не хочуть слухати “вчителя”, а “директор” не знає, що йому робити, педагог проводить коротке обговорення і спонукає вихованців до правильної й цікавої рольової поведінку. Але краще, коли педагог бере на себе роль директора. Це допоможе йому збагатити зміст гри безпосередньо в уявній ситуації. Він викличе до себе в кабінет “учителя” і порадить йому організувати змістовне проведення перерв, допоможе правильно скласти розклад уроків тощо.

Гру “Школа” доцільно проводити 1-2 рази на тиждень за бажанням дітей.

“Пошта”

Перед початком гри вчитель проводить бесіду про роботу листонош, влаштовує екскурсію на пошту, організувавши спілкування дітей із працівниками та надавши вихованцям можливість спостерігати за роботою установи.

Знадобиться реквізит: вивіска “Пошта”, прилавки, поштова скринька, листівки, конверти, папір, ручки.

**Щоб добре гру облаштувати, нині
Нам треба побувати в магазині.**

(Надіслала Н. Кравчук, ПШ № 53, м. Львів)

Учні 1–3-х класів можуть бути працівниками пошти або її відвідувачами. Щоб задіяти максимальну кількість гравців, для “відвідувачів” слід спершу організувати гру “Сім’я”.

Гру розпочинають з того, що всі, хто “працює” на пошті, обладнують її, готуючи до відкриття. Решта дітей стають “членами сім’ї”. Вони прибирають квартиру до свята, а потім підписують друзям листівки, йдуть на пошту, “купують” саморобні конверти з намальованою маркою, підписують їх і викидають у поштову скриньку. По закінченні діти міняються ролями і продовжують гру.

В іншому варіанті гра переплітається з реальністю і проводиться одночасно у двох–трьох класах перед Новим роком чи святом 8 Березня. У вестибюлі школи вивішують святково оформлений яскравий плакат, наприклад такого змісту.

Увага!

У нашій школі відкривається пошта. Не забудьте привітати зі святом рідних і друзів!

Наступного дня поряд розміщують оголошення.

Передсвяткова пошта працює в середу й п’ятницю на великій перерві з 14 до 15 години. Чекаємо листів і листівок!

За роботу пошти відповідає 3-й клас.

У вестибюлі встановлюють кілька зсунутих накривних столів, на яких розкладено конверти й листівки. Поблизу вішають дві поштові скриньки — для місцевої (у межах школи) і дальньої (усередині мікрорайону чи міста) кореспонденції.

Кілька найактивніших третьокласників стають працівниками пошти. Вони “продають” конверти й листівки. Ролі листонош для місцевої кореспонденції виконують учні 2-го класу. У них блакитні кашкети з написом “Пошта школи” і поштарські сумки через плече. У ролі листонош, які розносять кореспонденцію далеко, — третьокласники. У цьому варіанті гра “Пошта” стає реальністю: одна частина дітей справді виконує функції листонош, інша доставляє святкову кореспонденцію друзям і вчителям.

“Магазин”

У ході цієї гри формуємо у першокласників навички культурної поведінки, закріплюємо вміння лічити усно, розвиваємо математичні уявлення.

Попередньо педагог проводить бесіду про поведінку школярів у громадських місцях, зокрема в магазині, організовує туди екскурсію, завчасно попередивши адміністрацію установи.

Для облаштування магазину біля входу прикріплюють вивіску “Магазин”; поставлені боком столи

Зустрічайте нові посібники для 2-го класу

Я ДОСЛІДЖУЮ СВІТ

- ☀ Робочий зошит № 1
- ☀ Робочий зошит № 2
- ☀ Зошит з інформатики
- ☀ Формувальне оцінювання

УКРАЇНЬСЬКА МОВА ТА ЧИТАННЯ

- ☀ Зошит з розвитку зв'язного мовлення
- ☀ Тренажер із правопису: зошит № 1 і зошит № 2

Замовляйте комплект робочих зошитів
для 2-го класу:

(067) 504 5022,

(050) 761 7259

books@dvsvit.com.ua